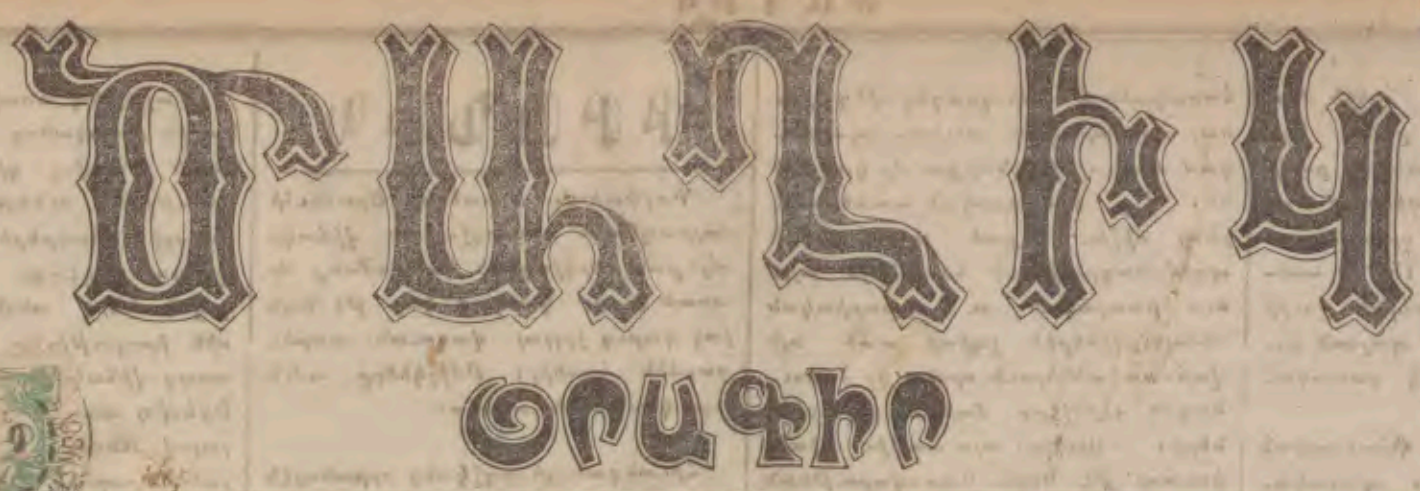

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԳՈՒՍՈՑ համար, տարեկան 20 դր. վեցամսեայ
25 դր. եռամսեայ 20 դր. — ԳԱՄԱՆՈՒՆԵՐՈՒ
համար, տարեկան 50 դր. վեցամսեայ 45 դր.
եռամսեայ 35 դր. — ԱՐՏԱՍԱՀԱՅԻՆ համար,
Տարեկան 25 փ. վեցամսեայ 18 փ.:
ԿԱՆԿԱՅ ԿԱՊԱՐԷՆ ՄԱՍՆԵ ԲԱԺԱՆՈՐԴ Ե
ՁԵՆՔԷ 10 ՓԱՐԱ

Bureaux de la rédaction du Journal Arménien DZAGHIK
Galata, Kourchoulou han, N. 7 Consple.

ԺԶ ՏԱՐԻ — ԹԻՒՒ 515

“ՀԱՅԻՔ” ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Կապաք, Գալուստեան խոտ, քի. 7
ՍԱԳԱՆԱՆՆԵՐԸ
ԽՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ուղղութեամբ ամբ. քրդակցութիւն
պէտէ Ե. Կալուստեան գրութիւն
ԽՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ուղղութեամբ ամբ. գրութիւն
Ես չի տրուի:

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՍԿՍԻՆ
ԱՄԷՆ ԱՄՍՈՑ 1ԻՆ, 10ԻՆ ԵՒ 20ԻՆ

23 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1902 ՇԱՐԱՍԻ

ՀԱՅ ԿԻՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

“ԳԵՆՈՒ ԱՂՁԻԿ Ե”
(ԵՐԱՊՈՒՆ 804-ՈՒՆԻ)

Վերջին շրջափոխի օրը, առաջին
յօդուածով մը բացատրեցի թէ որքան
անտեղի անարկուծութիւն մըն է ծնողքնե-
րու համար ըսելով իրենց աղջկանց մաս-
ան թէ «դեռ աղջիկ է» եւ թերանալ
անոր տրուելիք դատարարականութեան
մէջ, եւ որ մըն ալ գտնուելի այն տե-
սակ հարկի մը առջեւ, ուր այսօրուս
աղջիկը վաղը տանտիրէն է արդէն,
եւ տանտիրէնը պարտաւորութեանը
հանգէպ բոլորովին անպատրաստ վի-
ճակ մը ունի:

Մեր ծնողքները ընդհանրապէս ու-
րիշ սխալ մըն ալ կը գործեն, երբ
խօսք կ'ըլլայ իրենց աղջկանց բազմ-
ասկողմանի օւ հիմնական կրթութիւն
մը տալու մասին: Այդ չափ կարգաւոր-
ելի պիտի ընէ ան, աղջիկ է» կ'ըսեն,
իրեն թէ անկիւ, որ կոչուած է տան-
տիրէն ըլլալու, այդ մարդու մը չափ
պէտք չունենար մտքի լայն զարգաց-
ման, ուղիղ կերպով վարելու, ընտանեկան
տան կառավարութիւնը, ընտանեկան
յարկը հրապարակ զարմանելու համար
ամուսնոյն, եւ խնայող դատարարա-
կինը ըլլալու համար իր դատաւայն:

Այսօր մենք չենք կրնար ըսել թէ
մեր աղջիկները, որոնք թաղային նա-
խակողմանի մը ընթացքը կ'աւարտ-
են շատ շատ եւ այդ կրթական հաս-
տատութեանը դուրս կ'ելլեն, արդէն
ամէն կերպով պատրաստուած են, ի-
րենց կոչումին մէջ չի թերանալու:
Ընդհակառակը: Արդէն կարելի ալ
չէ սպասել, որ աղջիկներ որոնք թա-
ղային նախակրթարաններէ կ'ելլեն,
յալողած ըլլան ամուսնի նկարագիրը
մը ձեռք բերած ըլլալու, առանց որու
մարդս երբեք չի կրնար, սկզբունք-
ներու շուրջ մը գտնել իրեն եւ անկիւ
ընթանալ եւ մասնաւոր կամքի
դատարարականութեան է որ ներկայիս
ամէնէն աւելի անհրաժեշտ է, քանի
որ ճշմարիտ տանտիրէն մը ընտանե-
կան այնքան մեծ ու նուիրական
պարտաւորութիւններ ունի հանգէպ
ընկերութեանը Լուսամիտ մէկու մը
համար, ա'լ գոյութիւն չեն կրնար ու-
նենալ «սովոր սեռի», «գործաւոր սեռի»
պէս բացատրութիւնները: Զգարտա-
պէս զարգացած կրնը, ինքն համար
այն է որ կրնայական ընթացքով ին-
տելու հետ ունի նաեւ երկաթի կամք
մը եւ անպատկառ կորով մը, այնքան
առանձին որ տանտիրէնը ամուսնին
մը մօր պարտաւորութիւնները կատա-
րելու մասին է խնդիրը: Միեւնոյն-
հանգիստ փափակ համաձայն կրն' տը
մարդուն չափ լարձարածայն այն օրը
կ'իրականանայ ինքն համար, երբ կի-
ներն ալ ըստարարեալ եւ մտաւորապէս
այնքան նուազ զօրաւոր չըլլան, որ զգա-
նալիքներն եւ իրենց բոլոր գործեր-
ուն մէջ զենն յատկաւ միտք մը, լաւ
կշռուած գաղափարներն մը եւ կամքի
ոյժ մը: Գիտեմ թէ կան այն մարդիկ
որոնք կ'աւարտեն թէ արտաւարտու-
թիւնը, բարոյականի անտիրական
ութեանը, գործի մը մէջ յարաւեր-
ութիւն գտնելու եւ գաղափարներն մէջ
հաստատելու: Այդպէս գոյութեանը
համար այս տեսակ մտածելը մը մի-
կողմանիութեան տարրեր լսան մը չի
կրնար ըլլալ, եւ արդէն այս մասին
բաւական է գիտալով թէ, բաղդատ-
մամբ մենք շատ աւելի զարգացած
ընկերութիւններուն մէջ, հաղորատու-
ներով կը համարուին այն ընտանեկ-
անները, որոնք իրենց երեւոյթութիւնը
իրենց բարոյականութեանը, իրենց անդու-
րութիւնը, իր պարտաւորութեանը
գիտնակ ու կամքի տէր տանտիրէն
կը պարտին:

Այս բոլորը գիտնալով, ուրեմն ին-
ձի համար ոճի մըն է, եթէ մենք կը
ձգենք որ մեր աղջիկները, կամքէ
զուրկ պուպրիկներ ըլլան, որոնք ու-
րիշ բանի չեն ծառայել, բայց եթէ շատ
շատ տունը կը թանկանան զարգիւն
մէջ կը զարմանան: Թաղ-նախակրթա-
րաններէ ուրիշ կրթական հաստա-
տութիւններ չունենք աղջկանց հա-

մար, որպէս զի յանձնարարենք թէ
ծնողքներ իրենց աղջիկները հոն զըն-
կեն երբ ասոնք աւարտեն թաղային
նախակրթարանին շրջանը: Այդ բանը
զգաւորաբար կարելի չէ ընել: Սա-
կայն ինչ որ չեմք արեւելեան կը յանձնա-
րարու մա է որ նախակրթարանէ ե-
լած աղջիկներ իրենց ժամանակը չըս-
պանեն յայ կեանքի մը մէջ, ընկե-
րուհիներու հետ շատախօսութիւննե-
րով, զայնակի աննպատակ խաղ-
աղբիւններով, միայն արդիւնաւոր եւ
նմանաւոր խնդիրներով, այլ աւելի
լուրձ աշխատութեամբ մը, ըն-
թացքով մտնելով իրենց իրենց միտքը,
իրենց ծանօթութեանը հոգիները ընդ-
լայնեն, հետամուտ ըլլան իրենց ամէն
տեսակ կարողութիւնները շատանելու
եւ իրենց բարոյական կեանքին հա-
մար առաջնորդ բռնեն մեծ կրնարու
կենսագրութիւնները եւ բարձր ու
կենսական խնդիրներով տաքնեն իրենց
սիրտները: Այս ամէնը սակայն աղջիկ
մը կարող պիտի ըլլայ առանձին ընե-
լու:

Երեւոյթից ցաւ մըն է, իմ կարծի-
քովս, աղջկանց բարձրագոյն վարժարան
մը չունենալը, հաստատութիւն
մը զոր պիտի պահանջէին բոլոր մեր
բարոյական ու մտաւորական բար-
գաւածման ցանկացող անհատները:
Անարարութեան կողմ մըն ալ կայ
այս պարագային մէջ: Մեր կեանքին
մէջ մտնող նորանոր պէտքերը, այն
մարդքը տակաւ օտար են աւելի յա-
ռաջագէտ ընտանեկան պայմաններու
ծանօթանալովը, սկսած ենք շատ մը
բաներ պահանջել մեր կրնարուն, ա-
ռանց սակայն նախապէս ի գործ դրած
ըլլալու այն բոլոր միջոցները, որոնք
մով անոնք ի վիճակի ըլլան, ժամա-
նակին, նպատակաւորաբար զարգաց-
ման մը տիրանալու:

Տարակոյտ չկայ որ եթէ աղջկանց
երկրորդական վարժարաններ ունե-
նանք, ասով նախ մեր կրնարուն
ընդհանուր մտաւորական զարգացման
մակարդակը, հիմնական վրայ ան-
համեմատ աւելի պիտի բարձրանայ
եւ ասով ալ անհամեմատ աւելի պի-
տի շատանալ թիւը այն տանտիրէնե-
րուն, որոնք իրենց ընտանիքի բոլոր
անդամներուն երջանկութիւնը ունին
իրենց ձեռքին մէջ: Լուսամիտ է եւ
ընդմիջ ապագայ է միայն անկիւնաշա-
րը մեր ժողովրդեան ընկերային կեան-
քին: Իսկ ընտանիքին բարգաւա-
ճումը կ'սխալու ունի կրնարուն: Սա-
կայն բանիւրուն տանտիրէնը մը լաւ
յատկութիւնները, շատաւաճները չեն
որ աղջկան օրօրոյցին մէջ կը գտնեն,
անոր ծնած ատեն: Բանիւրուն
տիրէնը մը յատկութիւնները աղջիկ
մը կրնայ անտեսել միայն կշռուած,
ծրագրուած դատարարականութեամբ մը:
Մեր ընկերութեան բոլոր խաւերուն
մէջ, թէ՛ վերին եւ թէ ստորին, կը
ցտախմբուին որ, ընդհանրապէս շատ
թիւն է աղջկանց տրուած դատարար-
ականութիւնը: Այդպէս գոյութեանը
ընտանեկան պատկանող աղջիկներ, ո-
րոնք երկրպագի մէջ ընդհանրապէս
զրաւ չանցնելու ետեւէ կ'ըլլան եւ ա-
սով անական գործերու մասին բնա-
ւան մը չեն սորվել, մեր մէջ ալ
կրն' մը գործաւ չանցնելու անպարտելի-
քը խիստ անմասնաբան ըլլալուն
տունը կը մնան եւ միայն անական
ոսով աղջկանները մը կը սորվին,
տանտիրէնը ըստնողական պարտաւոր-
ութիւնը, տան աշխատութիւնները
կատարելը նկատելով, ու այսպէս
տխուր տափաղութեան մը մէջ իրենց
օրերը անցընելով: Միջին դասակար-
գին պատկանող աղջիկները, աւելի
ժամանցի ետեւէ կ'ըլլան, տնական աշ-
խատութիւնները կատարելը ստորին
լսան մը համարելով, միւս կողմէ բնա-
կականը անգամ չեն ունենար թէ
սորվելիք շատ կարեւոր բաներ ու-
նին, եւ հետամուտ կ'ըլլան կարելի

եղանակ չափ շուտով ամուսնի մը
գտնուելու: «Բարձր» կոչուած դասա-
կարգին դատելով, այնտեղ ալ մարդ չի
համարձակիր սպասելու որ հասած
աղջիկ մը տան աշխատութիւններով
զբաղի: Կը տեսնուի ուրեմն թէ մեր
ժողովրդեան բոլոր գասակարգերը
ընտանեկան հիմնական դատարարա-
կութեան մը պէտք ունին, իսկ այս
բանին համար անհրաժեշտ է որ
նպատակաւորաբար ծրագրով կաղ-
մուած աղջկանց երկրորդական վար-
ժարաններ ունենանք:

Այս պէտքը շատ աւելի ծանր
կերպով կը զգացուի, երբ միտքերին
բերենք, որ երթալով տան մը մա-
տակարարութիւնը աւելի ըզգա-
ծալիս ըլլալու վրայ է, այնպէս որ
շատ մը այն մարդիկ բնաւ մտքե-
րուն չեն անցնելու ամուսնանալ, ի-
րաւ է թէ ոչ մէկ հայր գիտէ, թէ իր
աղջիկը անպատճառ ընտանեկան ընդ-
նի մը երջանկութիւնը պիտի ըլլայ,
եւ այս պատճառաւ ամէն հայր պար-
տաւոր է աշխատել հետեւ պահելու
իր աղջիկը այն դաս յուսանարու-
թիւնին, որ հետեւանք է կենսա-
նպատակի տիրապէլ հրաժարելուն:
Հետեւաբար այսօր, մեր մէջ ալ,
ծնողքները պարտաւոր են աւելի օրէն
իրենց աղջկանց այն տեսակ դատարա-
րականութիւն մը տալու հետամուտ ըլ-
լալ, որպէս զի երբ անկիւ չի յաղդի
ընտանեկան յարկ մը կազմուել, չը-
լայ ամէն կերպով տխուր ու արգա-
հատելի արարածը, այլ իր եղբոր
պէս, օրինակի համար, կարենայ իրեն
յարմար զարգումը ունենալ, եւ ա-
սով պահել իր անհատական ար-
ժանատիքներն: Երբ աղջիկ մը,
որ չեմք արեւելեան իր ստացած դատարարա-
կութեան ու մտաւորական զարգաց-
ման կրնայ իր զբաղումը գտնել, այն
պարագային ուր ընտանեկան յարկ
մը չէ կազմած, ոչ մէկ կրնայ հա-
մարձակուիլ ըսել անոր համար թէ
մարմինը մնացած է:

Ամէն գործաւոր մէջ ուրեմն մեր
հասարակութեան պարտականութիւնն
է մտածել այն բոլոր միջոցներուն
վրայ, որոնցով նախ կրնանք ունե-
նալ մեր աղջկանց երկրորդական վար-
ժարանը, անոր օրինակին վրայ, ա-
պագային օրիշներ ալ հաստատուելու
համար:

Մ. ՇԱՄՏԱՆՃԱՆ

ՕՐՈՒՆԱԽՈՒՄԷՐ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԷ

«Մարդիկ» երեւոյթան թիւին մէջ
հրատարակեցինք «Մէճմուսի Ախ-
պար» Հայ-Հռոմէական լրագրին մէկ
հրատարակութիւնը, գաւառներուն մէջ
Հայ եւ Հայ-Հռոմէական եկեղեցա-
կաններուն կողմէ գործուած ամուս-
նական պարտաւորութեանը շուրջ:
Հիմա, հոս, անոր պարտաւորու-
թիւնը կրկին աւելցրել է կը կար-
ծենք, որովհետեւ երեւի ամէն ոք տե-
սած թէ ինչ տառաջգրական ու բազմի-
սառ զարգացում մը կը բուսնայիլ
Հռոմէական թիւթին յիշեալ հրատա-
րակութիւնը: Ինչ որ միայն պէտք կը
տեսնենք չէ՛նք ան, սա'լ է թէ ան-
արամաւ խօսքերը մեծագոյն տեղը
կը գրաւէին անոր մէջ:

Ան' թէ ինչու:
«Մէճմուսի Ախպար» կը պատճա-
ռաբանէ թէ Հայոց Պատրիարքարանը
պէտք է որ զբաղուի Արարիկի եւ Թո-
քատի Հայ-Հռոմէական առաջնորդին
կողմէ գործուած պարզէն պատկեր
խնդրով, այն պարզ պատճառին հա-
մար թէ, այդ խնդրը ինքնին մեծ
կարեւորութիւն մը չունի, եւ թէ կան
անկիւն աւելի մեծ պարտաւորութեան
թիւթներ «կատարուած Հայ կղերիկ
կողմէ» եւ «բարեգործներուն մէջ» ար-
ձագագեց գտած» որովք չենք զննելու
Տրամաբանելու այս կերպը սխալ
կը թուի մեզի:

Ենթադրելով որ բուն Հայ կղերիկ
կողմէ գործուած պարտաւորութեան
թիւթները գոյութիւն ունենան որոնք
չեն քննուիլ Հայոց Պատրիարքարա-
նին մէջ, չենք հասնելու թէ, ասոնք

կրնան արդեօք պատճառ ու միտք
ըլլալ որ Հայ-Հռոմէական առաջնորդի
մը կատարած ապօրինաւորութիւնը
մէկ կողմ ձգուի ու չը զբաղուի ա-
նով: Անտեսուած խնդիրներուն ջուլ
տեսնուած խնդիրներն ալ պէտք է
մէկտեղ ձգուի:

Չենք կարծել, որովհետեւ, Հարի-
քը Հարիքով չի դարձնուիլ երբեք:
Ընդհակառակը, կը կարծենք թէ,
երբ երեւան եկած Հարիք մը մինչեւ
այն ատեն թաղուն մնացած ուրիշ
Հարիքներ թողաղբեր կ'ընեն, առաջի-
նին հետ վերջիններն ալ դարձնուիլ
միջոցը պէտք է խորհիլ: Այսպէս կը
սորվեցին խոհուն տրամաբանութիւնը:
Բայց զարմանալի է որ «Մէճ-
մուսի Ախպար», Արարիկի ու Թո-
քատի Հայ-Հռոմէական առաջնորդին
ապօրինաւորութեանը շուրջ Հայոց
Պատրիարքարանին դիմումները զաղ-
բեցնելու իր ճիւղերուն մէջ չի' քաւա-
կանաւոր միայն խնդրին երեւու-
կան այդ անկարեւորութիւնը մէջ-
տեղ դնելով: «Մէճմուսի Ախպար»
իր հրատարակութեան մէջ, անոր կը
յաջորդեն նաեւ կէս-հերքումի նմա-
նալ տողեր, որոնք ոչ-բացայայտե-
նի կ'ուզեն հակոցնել թէ պարագայս ա-
պօրինաւորութիւն մը գործուած չէ
Արարիկի եւ Թոքատի Հայ-Հռոմէա-
կան առաջնորդին կողմէ:

Այս հերքումը ըստ մեզ եմբող-
րական է ու խնդիր մարեւել Նպա-
տակաւ միայն մէկտեղ նետուած, ո-
րովհետեւ, ինչպէս կը տեսնուի, զերծ
է ո' եւ է պաշտօնական հանգա-
մանքէ:

«Այս տեսակ բողոքներ հիմնական
եւ արդար ըլլալու են որ ուշադրու-
թեան անհրաժեշտ» ըսած է «Մէճմուսի
Ախպար»: Բայց, անհրաժեշտ է ըստ
մեզ պէտք է աւելցնել նաեւ թէ
խնդիր մը նկատողութեան առեւտրի
կրնայ ապացոյց մը ըլլալ անոր հի-
մունք ու արդար ըլլալուն: Այս պա-
րագային բողոքովին ջուր կ'իյնայ
մով թաղուն հերքումը զոր «Մէճ-
մուսի Ախպար» կ'ընէ Արարիկի եւ
Թոքատի Հայ-Հռոմէական առաջնոր-
դին բրած ապօրինաւորութեան կատա-
մամբ: Որովհետեւ, չենք կարծիլ որ,
երկու Պատրիարքարանի ալ, թէ՛ Հայոց
եւ թէ Հայ-Հռոմէականացը, այն-
քան միմյուր գտնուիլ որ անհիմն
խնդիր մը չ'ըլլէ պարզ երկար ճա-
նակցութիւններու մտնեն իրարու հետ:

Խնդիրը զոյգութիւն ունի, շատ
ստորոգ աղբիւրի գիտենք. Հայ-Հռո-
մէական առաջնորդը գործած է խնդ-
րոյ առարկայ ապօրին պատկեր, եւ
հետեւաբար պէտք է զբաղուի անով
առանց նկատել անհրաժեշտ անոր հեր-
կապացուած կարեւորութեան աստ-
ճանը, որովհետեւ ինչպէս ըսելիք ար-
դէն, խոհուն տրամաբանութեան գործ
չէ խնդիր մը իր փոքր կարեւորութեան
համար մէկ կողմ ձգուի:

«Մէճմուսի Ախպար» իր թիւթի,
իր պատկանող ուղղափառութեան ու
կանոնապահութեան կը կարծենք թէ
փոխադրել կանոնի նպատակով զէպ-
տ թողելու եւ մարդու ուղղութեւ, պէտք
է ինքն իսկ նախաձեռնողի ցոյց
տար ինքզինքը անոր նկատմամբ, Գա-
նալով Հայ-Հռոմէականութեան ցոյց տալ ինչ-
պէս որ է եւ եթէ սխալ մը գործուած
է, անոր զարմանք պահանջելով: Ա-
րարիկ լաւագոյն պիտի ըլլար թէ Հա-
յերուն եւ թէ Հայ-Հռոմէականներուն
համար Հայ-Հռոմէականութեան ան-
գամ եւ կամ Հայ-Հռոմէականութեան թիւթ
ըլլալ, մեր կարծիքով, չի' նշանակուի
ապօրինաւորութիւններու պատկան
հանդիսանալ:

Մենք տարբեր կը մտածենք:
Մենք, զոր օրինակ, շատ գոհ պիտի
ըլլայինք եթէ ինքը, «Մէճմուսի
Ախպար» ալ կարենար բողոքները ք-
նել Հայ-Հռոմէականութեան կերպակա-
ններու կողմէ գործուած ապօրինաւոր-
ութեան նկատմամբ, որոնք կ'ակ
նարկէ. որովհետեւ այն ատեն մենք
այդ բողոքներուն ճշգրտութիւնը հա-
տաւելի վերջ պիտի սկսէինք պա-
հանջելու որ յանդիմանող պատ-
ժուին Այդ է արդէն կատարելագոր-
ծուելու ճամբար:

Ապօրինաւորութիւնները աղդ կը-
րոնք, հասարակութիւն չունին, միշտ
եւ որով կողմէ որ ալ գործուած ըլ-
լան, դատաւարարութիւնն են:
ԲԱՐՈՒՆ ՇԱՄՏԱՆՃԱՆ

ԻՆՆ ԿՐԸՍԵՆ ԲԻԺԻԿՆԵՐԸ

ՅՈՒՐԻՏԻՆ ԱՂԳԵՑՈՒԹԻՒՆԸ
ՄՈՐՈՒՆՆ ԿՐԸՍ

Զմեռը սկսած է արդէն, եւ մէկ
քանի շաբաթէ ի վեր ամէնքս ալ
կը զգանք ցուրտին առաջին սառ-
սուսները:

Տիկիները, շատերը գիւղագնա-
ցով թեմէն վերադարձած, ուրախ են
որ կը մտնեն երկրորդներու եղա-
նակին մէջ: Սալոններու մէջ երե-
ւոյթանալով աղջիկներ իրենց կատարող
շնորհներով եւ թարմ առողջութեամբ:
Երբեք են որ, ամէնուն գնահա-
տութիւն կ'արժանանան:

Արեւին տակ գիւղագնաբար, ամէն
միտալ իր հազաւակ կողմը ունի:
Արեւմտեան համար այնքան տը-
կալը Լուսնու անհաղաքակցութեամբ,
որոնք արեւմտեան կողմը մը անձե-
րու համար ալ, որոնք ցուրտին սա-
ռուցիլ ու անհաճոյ տպաւորութիւնը
կը զգան իրենց մօրթին վրայ, եւ տե-
սակ մը զոյգով կը տեսնեն տնոր մեր-
ձեցումը:

Կան կիներ եւ երիտասարդ աղ-
ջիկներ, որոնք մօրթը վերին աստի-
ճանի նուրբ ու զիւրազգած է, այն
աստիճան որ, խիստ ցուրտին ամէնէն
թիւթը հագնուելու յառաջ կը ընդ-
նալ իրենց վրայ կարմիր արտաներ, ժա-
նաւորաբար այն տեղերուն վրայ, ո-
րոնք օդին բաց ձգուած են:

Մօրթին այս արտադրութիւնը կը
տեսնուի ընդհանրապէս այն տեսակ
անհամեմատ վրայ, որոնք աւալին
են: Աւալին անհրաժեշտ մօրթին զիւ-
րադարձութիւնը եւ փոփոխութիւնը
այն աստիճան չափազանցութեան հա-
սած է, որ նոյն խիստ արեւի կարճա-
տեւ ճառագայթ մը, կամ անշան թիւ
որ զօրաւոր չ'ըլլէ բաւական են անոր
միտքներու:

Երբ մարդ տեսնէ սքանչելիօրէն
փափուկ ձեռքեր, որոնք ոչ հիւր-
կարմութիւններով ծածկուած են,
անմիջապէս կը զգայ տհաճութիւն
մը զոր շատեր ունեցած են:
Այս անպատեհութիւնը տեղի կ'ու-
նենայ կարմիր արտաներու ձեռքով,
որոնք սակայն այնքան զօրաւոր չեն:
Անոնք, այս արտաներուն, նախամեծար
նմանալով տեղերն են թիւթի, թիւթը
եւ այստեղ Միւսնոյն կարմրութիւն-
ները

ՆԵՐՔԻՆ

ԱՆԻԱՄԼԻՔԻ արարողութիւնը կա-
տարուեցաւ երէկ Համիտի մզկիթին
մէջ: Վեհ. Սուլթանը կէս օրին, փա-
ռաւոր կառքի մը մէջ բազմած, գնաց
նոյն մզկիթը, ուր ուրաքաթի աղօթքը
կատարելէ վերջ դարձաւ կայս. Պա-
լատ: Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին
պարսկական զեպան Միւրզա Քիզա
Տաւիշ խան եւ Ա. Թարգմանը, Ա.
սորի-կաթիլիկներու Պատրիարք Տ.
Բաճմանի իր չորս ընկերներով, աւա-
րախան զեպանատան Ա. Թարգ-
մանը, եւ 18ի չափ ուրիշ հիւրեր, ու-
րոնցէջ ուսանող սենեկապետ էմին պէյի
միջոցաւ արժանացան կայս. Մեծա-
բանքներու:

ԴԱՆԱՐԱՐԻՄ. — Մանգուսի Էմ-
քեար Հայերէն լրագրէր օրէնքի ու
պատուէրի հակառակ ընթացքի մէջ
գտնուած ըլլալուն համար, այսօրուին
սկսեալ անպայման կերպով դադար-
ման դատապարտուեցաւ, Տպագրական
Տեղութեան որոշմամբ:

ԾՈՒՎԱՅԻՆ ԱՆՈՒՐԱՐՈՒ Հասան
Հիւրանքի փաշա երէկ կայս. Պալատ
գնաց եւ ներկայ գտնուեցաւ Հիւսայի
երկաթուղւոյ բարձր յանձնաժողովին
գումարման:

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ քննիչ յանձնա-
ժողովը Բ. Նախագահ Էմին փաշա
տկար է:

ՐՈՒՄԷԼԻԻ Նախագահներուն ընդ-
հստար քննիչ Հիւսայի Հիւսի փաշա
իր օրինական պաշտօնեաներուն հետ
այսօր կատարուելով իր մեկնի մայ-
րաքաղաքէն դէպ ի Սեյահնիկ:

ԳՈՆԵԱՅԻՆ կուսակալ Թէվֆիկ
պէյ յառաջիկայ երկուշաբթի օրը իր
պաշտօնատեղին կուղեկորի:

ԲԱՆԱՐԱՐՈՒՄԷՍԱՆԻ շնորհ
ցած ըլլալով յանձնախումբ մը կազ-
մուցանալ օր զայն նորոգել պիտի տայ
ՐՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱԶԱՐԱՐՈՒՄԷՍԱՆԻ
վերջին ՅԱՆԱՐԱՐՈՒՄԷՍԱՆԻ
—Այս խորագրին տակ Մայիսաբ այս-
օր հրատարակած է ընդարձակ յոդ-
ուած մը որով ի վեր կը հանէ վեր-
ջին անգամ կայս. Իրաւէի մը համա-
ձայն Բուլէրի Նախագահներուն համար
կատարուած անօրինութիւններուն
կարծիքները Մայիսաբ իր այդ
յոդուածին մէջ մի առ մի կը մշէ
կատարուած բոլոր յառաջդիմական
անօրինութիւնները զորս անցանքները
պաշտօնական զեկուցում մը ծանոց:
Այս առթիւ կը կրկնէ թէ Վեհ. Սուլ-
թանին յառաջդիմութիւնը ու լուսավոր-
ողւոյն միայն կը պարտնէր կատարու-
եալ բոլոր կարգադրութիւնները, ու-
րոնք իրենց նպատակ ունին պարզա-
պէս օտ. կայսրութեան բոլոր նպա-
տակներուն հանգստութիւնն ու ա-
պաքնութիւնը:

ՄԵՆ ՊԱՐԿԵԼԻՆ. — Բուլէրի եր-
կաթուղւոյ վիճակահանութեան մեծ
պարգևը, 600,000 ֆրանք, շահեր է
մայրաքաղաքի Հայ վաճառականե-
րէն կենսականաբան Գրիգոր Էֆ.:

ԵՐԿՐԱԿՈՐԾԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ ՄԼ. —
Սեյահնիկի ժողովուրդը տը Սայոնիք
լրագրէր երկրագործական տեսակէ-
տով շատ կարեւոր խնդրի մը վրայ
կը խօսի: Իսկէնքէ, Տրամայի, Գա-
ւալայի կողմերը, եւ մասնաւորա-
նապէս իւր Զարիցա գիւղերուն
մէջ՝ ուր մեծ քանակութեամբ ծխա-
խոտ կը մշակուի, հողագործ ժողո-
ւուրդը շատ անգամ ջուրի պակսա-
տութեան պատճառաւ նեղութիւն կը
քաշէ: Թէեւ ասկից դար մը առաջ
հաստատուած ջուրի սահմանը իր
նպատակին յետոյ ասկէ արդէ
նախաձեռնութիւն մը կատարե-
լով հաստատեցին թէ որպէսզի ինչեալ
գիւղերուն արտօրը առատ ջուր ու-

նենան, պէտք է 10000 լոկի մօտ
ձախուղ շինութիւններ ընէին: Այս
ձախուղներն պիտի մասնակցին բոլոր
գիւղերն ալ, ու առ պատճառաւ ծը-
խախտի իւրաքանչիւր օխային հա-
մար պիտի առնուի 10, 15, 20 ան-
գիւղի տուրք մը: Սեյահնիկի ջուրի
ընկերութեան տնօրէնը պաշտօն ըս-
տացաւ շինութեանց մէկ յատակա-
գիծը պատրաստելու:

ՄԱՐԱՐԱՐԱՐՈՒՄ ֆրանսական
զեպանատան «Լօթու» պահակա-
նաւոր առջի իրիկուն Եսայիլ գնաց:
ԲՈՒՄԷՐՈՒՄ Գահաժառանգ Մեծ-Իշ-
խան Միխայիլ Ալէքսանդրովիչի ծննդ-
եան տարեդարձը ըլլալով երէկ, Բու-
րայի զեպանատան մարտին մէջ, Գու-
հարանական աղօթքներ կարդացուե-
ցան, ի ներկայութեան բաւական
զեպաներն, տիկնոջը ու զեպա-
նատան եւ հիւպատոսարանին պաշ-
տօնէութեանց:

ԾՈՒՎԱՅԻՆ ԱՐԿԱՅԻՆ. — Աւստրիա-
կան «Լօրու» շողեւնար օր երէկ Բ-
րիկուին մայրաքաղաքէն մեկնեցաւ
դէպ ի Սու. Ծով, Անաթոլու Գալաթի
ընդերին առջեւ ցուղէն խորհուրդ Ան-
միշպէս տրուած հրամաններուն հա-
մաձայն «Գարամուրսալ» նաւածիքը
սկսաւ «Լօրու» աղանդը ջանալ:
Գիշերը ժամը 5ին աղանդաւ վեր-
ջապէս եւ բացը խորհուրդ: Այսօր
ուղեգրներ քննութիւն մը կատարե-
ցին հաստատուելու համար թէ նախ
տակի կողմը լինաւ մը կրած է:

ԱՆՆԱՐԱՐՈՒՄԷՍԱՆԻ. — Միտիլի
Բէթիկ վարչութեան օգնական հաշ-
ուակալ յանձնապետակ Անթուան Տէ-
մէզը քաղաքէն անցնալ օր թէվֆի-
կով անձնասպան եղեր է: Անձնաս-
պանը շատ սիրուած էր իր մեծերէն եւ
շատ աշխատող երիտասարդ մըն էր,
անանկ որ անձնասպանութեան պատ-
ճառ չէ հասկցուած: Անձնասպանու-
թեանէ կէս ժամ առաջ ճաշարանի մը
մէջ ընկերներուն հետ ճաշել է եւ
շատ զուարթ է եղեր: Ծայարանէն
կտրուին քիչ մը պատկերէ ետք իր
պաշտօնատեղին կ'երթայ եւ կը կա-
տակարարէ ընկերներուն հետ: Սա-
կայն քանի մը վայրկեան ետք սե-
նակ մը քաշուելով թէվֆիկը մը հանէ
ու պարպէ սրահին Գրիգորէն դրո-
նուած է թուղթ մը ուր սա՛ բառերը
միայն գրուած են. — «Ես ինքզինքս
սպաննեցի»:

Պ. ՄԻՄԷԼԻՔ Գոյտը սերպիական
զեպան պիտի անուանուի. — Կըսուի,
— Զոր. Սալա կրուիլ տեղ:

ՊԵԼՃԻՆՈՅ Նշանաւոր բժիշկներէն
Տօքթ. Գուրա առջի օրը այցելեց Հա-
միտի մանկանց հիւանդանոցը:

ՄԻՍԻ ԳԻՆԵԼ. — Այս շաբթի քա-
ղաքին պէտքերուն յատկացուելու
համար Ուղուին Զայրը եւ Օղ Մէ-
լուար հասան 2637 զէրլըմը, 6000
գարաման, 400 մարիա եւ 600 աշծ,
Գիւնէրն են՝ գրլըմը Գըր. 28 փա-
րա, մարիա՝ 6 զըր. 5 փարա, գարա-
ման՝ 6 զըր. աշծ՝ 5 զըր.:

ՄԵՆԱԿՈՒԹԻՆԻ ՄԼ. — Թուսուդի
Բէթիկ վաճառատունը անակապա-
նոյն քաղաքին մէջ գրառուած մը
կենտանակ վիճակի ալ կուսակցի է:
Այդ գրառուածն տալիսպը պատճառ
եղած է որ շատ մը վաճառատուններ
անակապան հետգնահալ: Գրառուածն
ալ պիտի անակապան վերջի ի վերջի:
Թուսուդի առեւտրական ու գրա-
մական այս տաղանային 1200000 ֆր.
պիտի մնաւ Պուրիարական Պանքան:

ԲԱՆԱՐԱՐՈՒՄԷՍԱՆԻ կը կատար-
ուին Պուրալայի մէջ երկաթի գործա-
տուն մը հաստատուելու համար: Այդ
գործատան մէջ պիտի նորոգուի
Նիւտալիէտիկեանի նախնային մէջ
գործածուող երկաթգործական գոր-
ծիքները:

ԼՈՒՅԿԻՆ ՍԷՆՏԻՐԱ. — Լիւման
Հիւրը կը գրէ. — Կ. Պոլսոյ մէջ
թուղթի ու լուցիկի մեծաքանակ վա-

ճառականութեամբ զբաղող հինգ հըր-
եայ առեւտրական տուններ այս ան-
գամ միասնաբար սննդեալ մը կազմած
են: Այդ առեւտրական տունները ի-
րենց միջեւ կը քաժ առեւտրական
պայմանագրութեան համաձայն աշ-
եաւ իտալական ու աւստրիական
մոմ-լուցիկներէն չպիտի տան այն
վաճառականներուն որոնք կը շարու-
նակեն «Լիւնէր» մարգարով լուցիկի-
ները: — Սալալայ այս առթիւ գիտել
կուտայ թէ Կայս. կառավարութեան
օրէնքներուն հակառակ է այդպէս
միասնաբար մոմ-լուցիկներու վաճա-
ռականութիւնը կերպով մը մեծա-
շնորհի վերածելը:

ԵՐԿՐԱԿՈՐԾԱԿԱՆ ԱՐԿԱՅԻՆ. — Երէկ
գիշեր ժամը մէկուկէսին եւտիտուլէն
մեկնելով Սամաթիա քաղաքը կատա-
խուրը հացազորք խալիտ անուան
մարգար մը զարնուելով, զայն զը-
նէն վրաւորեց:

ԲԱՆԱՐԱՐՈՒՄ. — Տանուլից տարե-
կան քաղաքաւոր մը՝ Ժողէֆ առջի
գիշեր ժամը 9ին, Լալալայի հանրա-
տան մը մէջ կնոջ մը հետ խօսած ա-
տեն, անոր վրէժը կատարած եւ Յուկի
սրտից ժամացուցիկը զրոյանէ կը
փախչի: Կնոջ բողբոջներուն վրայ,
Ժողէֆ կը ձերբակալուի նորէն սա-
կայն:

ՅՈՐԵՆ. — Երէկ Փօքը-Ասիայէն ե-
րեք վախճան ցորեն եկաւ:
ՆՈՐ ԹԵՐԻՔ. — Մէլանիկի Լա Էրո-
քա լրագրիկն արտօնատըր, Փրանս-
րէն եւ սպանիոնէ՝ չարթիլ երկու
անգամ հրատարակուելով թերթի մը
արտօնութիւնը խնդրած է:

ԳՈՂ ՄԼ. — Առջի գիշեր Լալալայի,
Գարադէօյի ժամագործներուն առջեւ
45 տարեկան մարդու մը պատկեր
տեսնելով գիշերապալը ձերբակալեց
զայն: Անձնագրից հարցաքննութիւնը
ըսաւ թէ Փախաղ-Բէթիկի մը Կը Բ-
նակի, անուան է Լուքա, ու սրտի
նեղութեանը պատճառաւ է որ այդ
ժամուկը կը պտտի նոյն տեղանակը:
Սակայն վերջը հասկցուեցաւ թէ Լու-
քա համարաւոր աւազակ մըն է, ու
յանձնուեցաւ ոստիկանութեան:

ՊԼԱՆՈՅ Բուսական զեպանատան
նորնորի Ա. քարտուղար Պ. Ման-
սուրով եւ իր կինը մայրաքաղաք
հասան:

ԻՍԿԻԼԻՍԱՐԻ բանաբ պիտի նո-
րոգուի:

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՆ. — Օսմ. Պանքան
միջեւ հիմալ իրեն յանձնուած գրա-
մանը 100 փարա անկաւ կու տար,
սակայն այս անգամ աւելցած է այդ
տոկոսը: Երկու տարի պայմանաւոր-
ով պահ տրուած գրառութեան հա-
մար միջեւ հիմալ 3.20 զըր. տո-
կոս կու տար Օսմ. Պանքան: Այսօր
հետեւ այն տոկոսը պիտի տայ նաեւ
մէկ տարուան, վեց մասուան եւ երեք
մասուան համար պահ տրուած գր-
առութեան:

ԷԲԵԼԻՍՈՅԱՆԻ տնօրէնը իր խնդ-
րէ մեզի ծանուցանել թէ վաղը, կի-
րակի, ժամը 8ին միշեւ, Իրիկուտ
երկուքը Սուրբ Օննիկի Խնձէ Մաղի
խուրը պիտի նուագէ նոյն զրօսա-
րանի սրահին մէջ: Մասնաւորապէս
առջեւ միջոց ձեռք առնուած է ընտա-
նիքներու, հանգստութեան համար ու-
րոնք կրնան գիւնը հոս տաք տեղ մը
կրկնակի լաւաղոյն ժամանցը ունե-
նայու:

ԵՐԵՎԱՆԻ ԶԻՆՈՒՄԷՐ ԳՈՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ Եւ ու-
ղաղարար զինք լսելի պէտք է փու-
թաք գիւն:

ՀՈՒՆԳԱՐԱՐՈՅ ԳԻՆԵԼ. —
Որ տարրութեան մը է քիմիալէտ
Տօքթ. Մանիկ պէյի կողմէ եւ բաղ-
մաթիւ Բիւրիկներէ յանձնարարուած:
Փարձիքը միջեւ հիմալ հաստատուած են
անտիտիլ յատկութիւնները, ՀՈՒՆ-
ԳԱՐԱՐՈՅ ԳԻՆԵԼ, որ կը գտնուի
Գուրուսուել խան, Լալալայի, թիւ
19, Սիւմեան վաճառատունը:

Հաններ՝ որոնք կ'ապացուցանեն թէ
գուռն կը սիրեն, եւ զորաւոր յարուս
մը ցոյց կու տաս Ժան Բարեկամին
նկատմամբ:

— Զեմ կրնա՞ն հասկնալ:
— Է՛հ, կը կարծեն թէ կոյր եմ ետ:
Զեմ տեսած որ կը կարծես, Ժա-
նը տեսածիդ պէս գէ՛րբէր գոյնը կը
փոխուի անմիջապէս: Երբ ինքիդ
որ ան խօսի, եւ կը տօգնուի՛ երբ
կը մեկնի ըրէ՞լք: Անոր ներկայու-
թեանը քու գգացած խաղաղութեանը շատ
բան կը հասկնէ, քոյր:

— Օ՛հ, ես չեմ Ժանը: Ի՛նչ իմ առ-
մա՞նք: Ի՛նչ ալ յուզուած, զորս կը
զգամ՝ երբոր տեսնեմ Ժան Բարեկա-
մին: Այս խոսքը եւ այս յուզումը անի-
մա՞նք են ինքի համար: Յաճախ
փորձեմ եմ բացատրութիւն մը տալ
անոնց, բայց չեմ կրցած: Ստոյգ է
որ, երբ քու բարեկամը կը տեսնեմ,
սիրտս աւելի արագ կը բաբախէ, եւ

ՔՐՈՆԻԿ

Գալֆանան Որբանոցի Նորանուէր
մայրապետին առողջական վիճակը
անբաժն երկուշաբթի հանգամանք մը
առած է որ, կասկած կայ թէ նոյն
իսկ կարող չըլլայ վաղուան տարե-
դարձին հասնիլ: Բժիշկները ամէն
յոյս կարած են այլեւս:

Հիւանդանոցի աղջկանց որբանոցէն
12 աղաք հարսանիքէ բռնուելով,
այս միջոցին հիւանդանոցի մէջ կը
գարմանուին Կըսուի թէ հիւանդու-
թեանը նեղեցեալ էր ճարակի որբա-
նոցին մէջ, հակառակ ձեռք անուած
առջեւ միջոցներու, եւ թէ ուսուցչուհի-
ներէն մէկն ու նոյն համաճարակէն
վարակուած է:

Բաբերդի առաջնորդական տեղա-
պալը կը գրէ Պատրիարքարան թէ
տեղւոյն բանտին մէջ գտնուող մէկ
քանի բանտարկեալներ հոկտ. 30ին,
առաւ տարձակուած ըլլալով, վեհ.
Կայսեր թանկագին կենացը ջերմ
բարեմաղթութիւնները եղած են նոյն
առթիւ:

Կը հաղորդուի թէ Մանուկ Էֆ.
Սիւստան, որ ստանձնած է այժմ
Մայր-Եկեղեցիին ամբողջական նորո-
գութիւնը, իր մահէն յետոյ պիտի
թաղուի Մայր-Եկեղեցւոյ բակին մէջ,
Տասնեան Պօղոս պէյի շիրմին մօտերը:
Միշեւ հիմա կը խորհուրդ պարզ ի-
շտակաբանով մը բաւակախանալ,
սակայն նոր կարգադրութեան մը ա-
ւելի յարմար նկատուած է շիրմի տեղ
ըր յատկացնել Սիւստան Էֆ.ին,
եկեղեցիին բակին մէջ:

Մայր-Եկեղեցիին միջին տաճարին
կից տաճարն ալ պիտի նորոգուի. այս
պատճառաւ 60 հատ նոր գործար-
ներ բերուած են շինութիւնները ա-
ւելի փութացնելու համար:

Մայր Եկեղեցւոյ շինութեանց առ-
թիւ Ա. Սանիտանոյ պատկեր մըն
ալ պատրաստուելու վրայ է, օրինակ
ունենալով պատկերանք Ումէտի
ժամանակաւ զծաւած մէկ նկարը, որ
կը մնար Սկիւտարի Ա. Գարապետ եւ
կեղեցւոյն մէջ: Նոր պատկերին հիմ
կը ծառայէ նաեւ խաղացի պատկե-
րանքի մը մէկ պատկերը:

Վանայ առաջնորդական տեղա-
պալէն հիւանդանոցի վարչութիւնը,
նպատակը Յանձնաժողովին որոշուելով
Սալապատի աղջկանց վարձարանին
հոգաբարձութեան նկատմամբ երկ-
ուշաբթի ցուցակ մը պատրաստած եւ
Պատրիարքարան զրկած են:

Պաշտօնակից մը կը հաղորդէ թէ
Զալիարա գիւղին մէջ, 25 տնուոր,
ընդամենը 52 բողբոջական աղջկան-
ներ, մտադրութիւն յայտնած են Հայ-
եկեղեցիին գիրկը դառնալու եւ այս
նպատակով իրենց Թիւրքիի Օսմա-
նիէները Պիւնէիկի Առաջնորդարանը
զրկած են, հաշի եղած օրինական
ձեւակերպութեանց կատարման հա-
մար:

Գալֆանան որբանոցի նորակալով
Տիֆլիսի ինտակալութեան կողմէ
առաջարկ եղած է Ա. Պատրիարքին,
որպէս Տիֆլիս Զալի Է. Ասատուր ալ
անդամակցի իշխել ինտակալութե-
ան: Ա. Պատրիարքը արդէն հա-
ւանութիւն յայտնած է այս մասին
եւ Տիֆլիս Է. Ասատուր ալ անգամ
անուանուած է ինտակալութեան:

Ուսուցչուհի կարգ մը աղջկաններ
Պատրիարքարան զինուել, առժամ-
եայ թաղ. Նորանուէր հանգստե-
կալավորուած յայտնած եւ նոր
թաղ. Նորանուէր ընտրութեան հրա-
հանք խնդրած են:

Երբ ան կը խօսի, բոլորովին կը խառ-
ված են:

— Բայց ասոր պատճառը սէքն է,
աղաղակեալ Ժողէֆ յաղթական: Բայց
նոյն իսկ ուրե՛ն է առթիւ:

— Այո՛, չարուհակեց Լուիզ, չիսի
ձեռքներով իր եղբոր ընդմիջումը,
բերոր ան իր աչքերը իմ վրաս կը
խառնէ, իր անտէրի պէս սեւ եւ կրակի
պէս վառ աչուները, երբ իմ ակ-
նարկան անօրինակ կը հանգիպի, անոր
նայարկին՝ որ փայլեր Կարձակէ, այն
տանին, այո՛, ես կը զրկեմ իմ, եւ
չատ անգամ զրգալ կը սկսիմ, ա-
նոր մայրիկական աչուներուն տակ:

— Այնքէ՛ն, ես ալ, աղաղակեց ուսու-
ղիկ, ա՛լ աւելի յաղթական զգալով
ինքզինքը:

— Կը կարծես, հարցուց Լուիզ, որ
տակալին կը վարանել իր սիրելու
հաւատքին մէջ:

— Կը կարծեմ, կը հաւատամ: Պա-

Մալաթիոյ առաջնորդական շրջա-
նակին պատահող փեղաթէ գաւա-
ռակի Իւլպիշի հիւղին մէջ երբեմն
գոյուրիւն ունեցող նպատակով
գոյուրիւն վերաբերեալ գործող պար-
զուկներն պէտքը Պատրիարքարանի
կողմէ հարկ տեսնուած ու այս մա-
սին իրողութիւնը քննելու եւ իրաց
ստոյգ վիճակը երեւան հանելու հողը
Երեւանի առաջնորդին յանձնուած ըլ-
լալով, Անանիա վարդապետ, ինչեալ
յանձնարարութիւնը կատարելու հա-
մար անձամբ ֆեղաթէ ուղեւորելու
մասին Գաղաքական Ժողովի համա-
ձայնութիւնն ալ ձեռք բերեցէ: Սա-
կայն Գաղաքական Ժողովին Սեւերէկէ
եղած հեռագրական գիտութիւն վրայ,
ինչ ինչ գործող առթիւն առաջնորդը
անցած շաբթու անմիջապէս Սեւերէկ
մեկնեց է, ուր քանի մը օր զբաղուէ
վերջ դացած է Բեաղթէ:

Ուսումնական Նորանուէրը երէկ
գումարուելով նկատողութեան առաւ
Ա. Պատրիարքին այն զիրը, որով ա-
ռանց վկայականի ուսուցչիներու մա-
սին կատարուելիք բացարկի քննու-
թեան համար իր հանձնարարը հա-
ղորդած էր: Ուսումնական Նորանուէրը
ինչ ինչ խորհրդակցութիւններ կա-
տարեց քննիչ մարմնին կազմութեան
նկատմամբ եւ արժան գտա՞նք իրեն
օժանդակ անգամ առնել Գնէլ վար-
դապետ Գալֆանանի, Յովհաննէս
Էֆ. Մուրաթեան եւ Առաքել Էֆ.
Պալէրեան եւ որոշեց այս ընտրու-
թիւնը Ա. Պատրիարքին յայտարարել
եւ անոր հրահանգը ստանալէ վերջ
գործի ձեւակերպել:

Գաւառական վիճակներէ շատերը,
իրենց Մուղաթայի տուրքերուն քա-
նակութեան շատ ըլլալը յայտնելով
սակից առաջ Տնտեսական Նորանուէրը
զեղուած քանակութեամբ նոր քա-
մին մը սահմանած էր, իւրաքանչ

Գ. ԳԱՐԻԵԼԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Բերա, Մեծ-Փողոց, կայսրա Սերայի դպրոցին դիմ, բիւ 200
Գ. Ե. Եր. օրերը առաւօտուն կանոն խնայ մինչև երեկոյ ժամ 11 1/2:
Բ. Գ. Եր. օրերը 6 1/2: Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ:

ՀԱՐՏԱՐԱՄԵՏ

ՍԱՐԳԻՍ ԹԱՃՃԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱՆ ԿԱՅՈ. ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԵՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ

Կր ստանձնէ շինութիւններ իրենց կամ տեղերու հարցոյ
Կր կատարէ ճարտարապետական ամէն տեսակ աշխատութիւններ
Գաւառներէ կ'ընդունի յանձնարարութիւններ
Պատրաստութիւն շինութեանց յատակագիծներու
Ի հաշիվն այցելութեամբ կը կատարէ գաւառներու մէջ եղած զօրծեր
ՍԿՂՐՈՒՆԲ
ձգողականութիւն Եւ դիւրամատչելի պայմաններ
Կալաքա, Մանուկեան փողոց, բիւ 42

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԶԱՏՈՒՆ

Տ. ԺՕՂԷԲ

360, Բերա, Մեծ-Փողոց, 360
Սերը Անրուան եկեղեցւոյն դիմ առ դիմ

Ամէնէն կատարելագործեալ Եւ նորագոյն գործիքներով կը պատրաստուին
Ամէն տեսակ Եւ ամէն մեծութեամբ

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐ

Սրտակարգ աժանոցիքն

Բարիքնօրիքի Եւ մեծացում (ակրամոլարման) իւղակար Եւ ջրակար
Փախարդաց ընտանեաններու մէջ ալ պատկեր կը հանուի

ԱՏԱՄՆԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ՄԹԵՐԻՔ

Հալաթիա, Մէրթէպանի փողոց՝ շէտիսանն3

Սերը վաճառատան մէջ կը
ծախուին առամիտարութեան
աշխատանքի համար հարկ եղած
բոլոր գործիքները, ինչպէս նաեւ քա-
ռուշ, սիման, ամալկամ, Բարիքի գաճ, եւն-
ԿԱՆԻԿ ՎՃԱՐՈՒՄՈՎ
Թուրքիայ ամէն կողմերը կը շրջուին սոյն ապրանքները

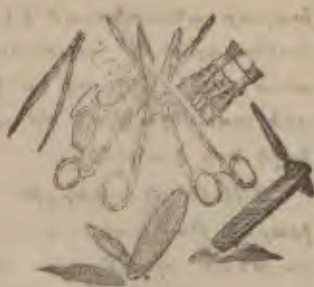
ՄԻՇԷԼ ԹԻՖԼԻՉԵԱՆ

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌՈՍՏՈՒՆ
ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ

ԵՒ

ԱՎԱՐՈՒԺԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ
Հալաթիա, Վալիստա փողոց, բիւ 94

Այս վաճառատան մէջ, որ քիչ ատենուան մը միջոցին կրցաւ առաջնա-
կարգ դիրք մը գրաւել մեր հրապարակին վրայ, ի՞նչ իր ծախած ապրանքներուն
գեղեցիկութեան ու առկուռութեան, Եւ ի՞նչ գիններու անհամեմատ ամփոփեան
պատճառաւ, կը ծախուին ամէն տեսակ վերաբոյժական Եւ աշխարհական
գործիքներ:
ԳԻՆԵՐ ՇԱՏ ԶԱՓԱՌՈՐ
Մեծաբանակ Եւ փոքրաբանակ վաճառում

SAMUEL MENASSE & CIE

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԱՄԵՆ ՏԵՍԱԿ ԹԴԹԵՂԻՍԱՑ

Պոլիս, Մարտիկաթիւր, Թիւ 8-10

Մանուկիւղ Հալաթիոյ մէջ

Թ. Գ. Թ. Ա. Վ. Ա. Ճ. Ա. Ռ. Ա. Տ. Ո. Ն. «Լ. Ա. Թ. Ի. Բ.»

Մահուտի փողոց, Թիւ 25 Մահուտի փողոց, Թիւ 25

Փ. Ա. ԳԱՍԱՊԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԴԵՂՈՐԷՅ ԵՒ ՆԵՐԿԵՐՈՒ

Պոլիս, Մարտիկաթիւր, Զարլոց խան բիւ 24

Մեծ միեւ մեկերու Եւ զեղերու

Բարակներ Եւ գաւառներ երաշխաւորեալ

Դիւրամատչելի պայմաններ Չափաւոր գիներ

Գաւառներ յանձնարարութիւններ կ'ընդունուին

Եւ կը կատարուին ճշտագործութեամբ

ՈՍԿԻ ՍԱՆԱԽԱՐՏ

ՎԵՊ

ԲՍԱՎԻԷ ՏԵ ՄՈՆԹԵՐԷՆԻ

ԺԹ.

ՍԵՐԻ ԿԵ ՄԱՐԻԷ ԱՍԵՆ ԲԱՆ

Այն օրը որ Լուսին վերջին
ծայր յազուած էր Եւ գրեթէ հոգե-
վարք զինակի մը մէջ կը գտնուէր:
Տարինայի աղբիւր այս տեսնելուն
անմիջապէս վար ըլլաւ Եւ Պրէմիան
ղգեալը մեկնեցաւ Սթէֆանին տուն
երեւոյն:
Ճամբան Սէպատիկէն ար ժոնշը-
աւն հանդիպեցաւ. Տէա կառքին մէջ
առաւ զայն Եւ սկսաւ խօսակցել:
Սիրոյ խօսքեր փոխանակեցին նորին
լրարու հետ: Այդ պահուն Տէա պատ-
մեց անոր իր բոլոր բրածները:
Կատը հասած էր իր տեղը: Վար
լընաւ:

Սանթի կառքին աղմուկը լսելով
դուրս ելած էր, ու զարմացաւ Յաւ-
վիէնը Պ. ժոնշըրէին հետ տեսնելով:
Յաւվիէն վար իշխաւուն պէս ը-
սաւ:
— Պ. ար Լորմոնը հոգեվարք է...
Շուտ Օր. ար Լորմոնը Բէթրօին հետ
ղրկեցէք Պ. ար ժոնշըրէին կառքովը
որ, երթալ չմեռած տեսալ անգամ
մը իր հայրը:
Եւ Սէպատիկէն ամառանցին սրգ-
տիկ ճաշարանը տանելով:
— Դուն հոս սպասէ, ես կուգամ
ու կը շարունակեմ ընդլիքներս, ը-
սաւ, ու ինք դուրս ելաւ:
Սանթի Եւ Բիէթրօ Սթէֆանի ար
Լորմոնին փակուած սենեակը բա-
ցած էին:
— Եկե՛ք, բաւ անոր Տօրիւն.
պիտի աղափա... Հայրը քիչի
կ'ուզէ կոր. ինք հոգեվարք է:
Սթէֆանի գողղզաց այդ լուրը
լսելով, ու գոյնը նետեց բոլորովին:
Յաւվիէն միջանցքին մէջ անոր
ղէկը կ'ըլլայ, զոր չէր ճանչար ըը-
նաւ, կատարի քրքիւ մը արձակեց:
— Չե՛ս ճանչար զիս, հէ՛, ու զար-
մայար զիմացք քիչի յարեման կ'ըն-

մը տեսնելով, որ մինակ քոյրը կրնայ
ըլլալ... Ի՛նչ, այո՛, ձեր քոյրն եմ
ես, ձեզի պէս ե՛ս այ Պ. ար Լորմո-
նին աղբիւն եմ: Բաւ գլխուղ կ'սկսեմ
ներուն ամէնուն ալ հեղինակը ես եմ,
ինչպէս եւ անոր Վրէթիւնը իրեն
է զոր պիտի յազեցնեմ... Եւ ինչ վար-
ջոյնները աղէկ զոյցեցի, որպէս զի
չտեսնայ ո՛ր շանթիլը:
Տօրիւնային աղբիւր ծառաներուն
քանի մը խօսք ըսելէ ետք, Սէպատ-
իկէինը գոլ գնաց, ու խօսելու համար
անտու պոյտի ելան շօք իրաւ
բաւ յայտնեցին իրենց սերերը կրկին:
Հակառակ աղկան անթիւ թը-
ւումներուն, օրինելով իր անարժա-
նութիւնը կը յայտնէր, Սէպատիկէն
պատասխանէր:
— Հոգս չէ՛, փոխալ չե՛ն բոլոր ա-
տու՛ք, սերը կը մաքրէ ամէն բան:
Կարգ էր խօսակցութիւններէ ետք
յարեց Սէպատիկէն:
— Կը սիրէ՞ք արեւօք ուրիշ մը:
— Այո՛, ու նոյն իմ խօսապաշտ
է՛ր ամուսնանալ:
— Ո՛ր էր Եւրոպայ այդ անձը:

— Այն օր Պ. ար Լիւինէն սպան-
նեց մեծամարտութեան մէջ:
— Բարձր վճարե՞ք...
— Իմ սերս իր վարձարութիւնը
պիտի ըլլայ:
Բաւակաւ տալին լուս քաղցին
նորին. բայց կրկին տաք խօսակցու-
թեան մը մէջ իրենց քիչ մը առե-
նէն Եւ այս անգամ համարյոյնքով
կը փոխանակէին իրենց սերերը:
Կատը տուն հասցուցած էր Սթէ-
ֆանին,
Ինչո՞ք վեր կ'ըլլաւ պէս:
— Հայրս, ինչ՞ ճ հայր... աղա-
ղակեց:
Հոգեվարքին ակնարկները պահ մը
սեւեռեցան իր վրայ, բայց չուտով
զոյցուցան նորին: Այս անգամ մե-
ռած էր:
Յուզարիւն օրութեան հանդէսէն
երեք օր ետք, Սթէֆանին քոյր մը
կ'ատէր երեսը, ու վաճ մը կը քաշ-
ուէր, իր ամառը հարստութիւնը հոն
տեղին նուիրելով:
Սթէֆանի օրը, պիւնիական սաւ-
մանաղաւթին վրայ Եւրոպայի երկու-

անհիւ հարւածներ կը լսուէին:
Բարձր վճարե՞ք, ու Սէպատիկէն ար
ժոնշըրէն էին օրինք կը մեծամարտին:
Վճարե՞ք կը մեծներ յոյն օրը:
Սէպատիկէն փախած եկած էր այդ
ղէկաբն վրայ իր սիրուհին ջով, ու
Խալիա երթալ կարգուիլ որոշած
էին:
Իրենց մեկնումին օրը լրագիրները
կը ծանուցանէին որ, Հանրի Գօրաիւ,
Մարիւիտի մէջ կը ձերբակալուէր
զոյցուցան մը ըրած պահուն:
Իսկ Ժան Լանտին անոնց ձեռքն
փակած էր ու քարափ վազելով, միշտ
տնգալար կը հաւանէին զինքը, ա-
ծուլ բեռացած նաւակի մը մէջ նետ-
ուած, եւ երբ տեսած էր որ Զօրի-
կան մը ետեւէն նաւակ գառկած էր,
հենէ ծովը նետած էր ինքզինքը:
Բանի մը ժամ փախուելէ ետքը մե-
ռած գտած էին զայն:
Յաւվիէն, Յօրանի մէջ հանգիստ
կեանք մը կ'անցունէր ալ, ուր Սէ-
պատիկէն ար ժոնշըրէն սերը անցած
տառապէրը մոռցնել կու տար իրեն:
ՎԵՐՋ

ՊԱԼԲԱՆ

ԱՌԱՋԱՆՈՐԶՆԱԿ ԱՂԴԱՅԻՆ

ԱՂԱՆՈՒՄԱՐԻՍԱՆ ԸՆԿ. Ի ՍՕՅԻՍ

Իրաւագրութիւն, Պաշտօն

Եւ Երաշխաւորութեամբ գումար

ՅԵՐԱՆԻ 7500-000

Իրաւագրութեան Ընկերութեան Ի Բարբիս

ԳՐԻՏԻ ԼԻՍԵՆ

Ընկերութիւնը ընդհանրապէս

Իրաւագրութեան մէջ Գործակալներ

ԿԸ ՓՆՏՈՒՄԻՆ

ԹՈՒՄԻՆՈՐ ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Կ ԳՐԱՐ, Լաւարիա, ձեռք խան, բիւ 4-2

ՄԻ ԿԱՐԴԱՔ

Ձեռքար ու զինուորին հովանոց

ներ Եւ հովանոցներ հինգաճ կեր-

պատները փոխելու համար թէ զուտ

մետաքսէ Եւ թէ բրդախաւան մետաք-

սէ, տոկոսութիւնը փորձուած, կեր-

պատներ կը գտնուին, Լաւարիա, կու-

մարիկի զէնք երկու անկիւնները,

հանրամասն ձեռնարկութեամբ Միջ-

գատ Հայկազնի ջով:

Գիններ... մի վրայ, անգամ մը

փորձեցէք: